Ερευνα-σοκ για το ντόπινγκ (Γιώργος Γεωργακόπουλος)

Categories : ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Date : 12 Μαρτίου, 2015

Το πραγματικό **ποσοστό των αθλητών παγκοσμίως που χρησιμοποιούν απαγορευμένες ουσίες** δεν είναι ούτε το 1%-2% των αθλητών που συλλαμβάνονται ντοπαρισμένοι ή υποπίπτουν σε παραβάσεις της σχετικής νομοθεσίας, ούτε καν άλλο μονοψήφιο ποσοστό, αλλά **κυμαίνεται μεταξύ 14%-39%**, σύμφωνα με ολλανδική έρευνα που **δημοσιεύθηκε προ μερικών εβδομάδων σε κορυφαία παγκόσμια έκδοση της επιστήμης της αθλητιατρικής**.

Οι συντάκτες του πορίσματος διερωτώνται μάλιστα γιατί οι υπεύθυνες αρχές δεν φροντίζουν να εντοπίσουν το αληθινό μέγεθος του προβλήματος παρότι διαθέτουν τα μέσα γι’ αυτό. Σκοπός μιας ακριβέστερης απεικόνισης της χρήσης ουσιών θα ήταν όχι η ονομαστική στοχοποίηση των χρηστών, όπως σήμερα, αλλά η αυξημένη χρήση πόρων και η αφύπνιση της απαραίτητης πολιτικής βούλησης ώστε να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα σε επίπεδο παιδείας και αστυνόμευσης.

«Το συμπέρασμά μας είναι ότι το ποσοστό μεταξύ 14% και 39% είναι η καλύτερη διαθέσιμη εκτίμηση» δήλωσε ο Ολίβιερ ντε Χον, επιστημονικός διευθυντής του Ολλανδικού Οργανισμού Κατά του Ντόπινγκ (NADO). «Αν οι αρμόδιες αρχές ήταν πιο δραστήριες και διαφανείς στον τομέα αυτόν θα είχαμε πολύ καλύτερη εικόνα της έκτασης του ντόπινγκ στον ελίτ αθλητισμό» πρόσθεσε.

Προ τριετίας ο Ντέιβιντ Χάουμαν, γενικός διευθυντής του Παγκόσμιου

Οργανισμού Κατά του Ντόπινγκ (WADA), είχε τονίσει ότι αν και τα αναλυτικά στοιχεία έκαναν λόγο για ποσοστό χρήσης 1%-2%, «πρόσφατες μελέτες κάνουν λόγο για διψήφιο ποσοστό».

Στο πόρισμα της έρευνας αναφέρεται σαφώς πως «ένας συνδυασμός ερωτηματολογίων που χρησιμοποιεί την Τυχαία Τεχνική Απαντήσεων και πρότυπα βιολογικών παραμέτρων είναι ικανός να εμφανίσει τις στατιστικές πιθανότητες για ακριβείς εκτιμήσεις αυτής της συνήθως κρυφής πρακτικής. Ετσι τα στοιχεία που συνελέγησαν με τον τρόπο αυτόν καταδεικνύουν ένα ποσοστό ενήλικων ελίτ αθλητών μεταξύ 14%-39% που εκ προθέσεως χρησιμοποιούν απαγορευμένες ουσίες».

Η μία πλευρά της έρευνας των Ολλανδών επιστημόνων αφορούσε στη σύγκριση των στοιχείων 7.000 ελέγχων αίματος από περισσότερους από 2.700 αθλητές στίβου ανωτέρου επιπέδου, με τα στοιχεία των δεδομένα ντοπαρισμένων αθλητών, και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι περίπου 14% των αθλητών έδειχναν υπερβολικά επίπεδα αιμοσφαιρίνης. Αρα είναι πιθανότατο να επέλεξαν κάποια μέθοδο χειραγώγησης των τιμών του αίματός τους. Αυτό φυσικά καλύπτει μόνο παρεμβάσεις στο αίμα και όχι τη χρήση στεροειδών που μπορεί να φανεί κατά καιρούς στο λεγόμενο βιολογικό διαβατήριο.

Η άλλη πλευρά της ολλανδικής έρευνας χρησιμοποίησε την Τυχαία Τεχνική Απαντήσεων σε ερωτήσεις προς 400 Γερμανούς αθλητές με συμμετοχή σε Ολυμπιακούς Αγώνες. Η τεχνική βασίζεται στον συνδυασμό ερωτήσεων ώστε να αποφευχθεί ο δισταγμός του ερωτηθέντος να απαντήσει με ειλικρίνεια. Ετσι, στην απλούστερη μορφή της έρευνας ζητήθηκε από τους αθλητές να στρίψουν ένα νόμισμα και να απαντήσουν «Ναι» εφόσον το νόμισμα έδειχνε «κορώνα», ή έχουν κάνει ποτέ χρήση ντόπινγκ. Δεδομένου του σχεδόν βέβαιου 50% στο αποτέλεσμα του στριψίματος του νομίσματος, το ποσοστό αυτών που παραδέχθηκαν με τον τρόπο αυτόν τη χρήση απαγορευμένων ουσιών κυμαίνεται μεταξύ 20%-39%, σύμφωνα με τον κ. Ντε Χον.

Τι λέει το πόρισμα της επιστημονικής ανάλυσης

Η ολλανδική έρευνα, όπως δημοσιεύθηκε στην έγκυρη έκδοση Sports Medicine, φθάνει στο σημείο να προτείνει τον έλεγχο των αποχετεύσεων σε μεγάλες διοργανώσεις για να εντοπιστεί η αληθινή έκταση της χρήσης απαγορευμένων ουσιών.

«Απροσδόκητα λίγες έρευνες έχουν ασχοληθεί με την έκταση της χρήσης απαγορευμένων ουσιών στον κορυφαίο αθλητισμό μέχρι σήμερα, με την τελευταία να χρονολογείται από το 1997, με συνέπεια να παραμένει

άγνωστο το πραγματικό μέγεθος του προβλήματος» αναφέρει το πόρισμα της έρευνας.

«Αν κι είναι σχεδόν αδύνατο να αποκαλυφθεί η ακριβής έκταση της χρήσης ουσιών, υπάρχουν διάφορες μέθοδοι για να εντοπιστούν πτυχές του συγκεκριμένου προβλήματος. Αυτές παρακάμπτουν ώς ένα βαθμό τα θέματα της ειλικρίνειας, των προβλημάτων ορισμού των εννοιών και των ορίων των φαρμακολογικών στοιχείων.

Υπάρχει μεγάλη διακύμανση στο ποσοστό αναλόγως τα διάφορα αθλήματα, το επίπεδο και την εθνικότητα. Σίγουρα όμως τα στατιστικά όρια του 14% και 39% αποτελούν πολύ ακριβέστερη προσέγγιση του μεγέθους του προβλήματος από αυτήν που εμφανίζουν τα θετικά δείγματα ελέγχων ντόπινγκ, που ανέρχονται μόλις σε 1%-2% τον χρόνο, ή από έρευνες με βάση μόνο ερωτηματολόγια και δείχνουν ποσοστά από 1% έως 70% αναλόγως το άθλημα, το επίπεδο και τους ορισμούς του ντόπινγκ και του κορυφαίου αθλητισμού.

Στο μέλλον, η επιστήμη της ανάλυσης δύναται να παίξει σημαντικότερο ρόλο στο θέμα αυτό εφόσον καταστεί εφικτό να ανιχνευθούν συγκεντρώσεις απαγορευμένων ουσιών στα συστήματα αποχέτευσης σε χώρους όπου φιλοξενούνται μεγάλες αθλητικές διοργανώσεις.

Το ισχύον σύστημα ελέγχου εμφανίζει σοβαρή υποτίμηση της πραγματικής εκτάσεως του ντόπινγκ. Δεν φαίνεται δυνατό να εξαχθούν καλύτερες εκτιμήσεις για την έκταση του προβλήματος μόνο διά των ενδείξεων απόδοσης ή των βιολογικών στοιχείων, λόγω των διαφόρων παραγόντων που υφίστανται και μπορεί να επηρεάσουν την αθλητική απόδοση. Τέτοιες πληροφορίες μπορούν μόνο να χρησιμοποιηθούν ως πρόσθετα στοιχεία για να βελτιωθεί η ακρίβεια των εκτιμήσεων της έκτασης της χρήσης από αθλητές, οι οποίες βασίζονται σε άλλες τεχνικές έρευνας.

Με τη σωστή χρήση των κατάλληλων επιστημονικών μεθόδων και την εναρμόνιση των ορισμών των όρων «ντόπινγκ» και «κορυφαίος αθλητισμός», θα μπορούν να συλλεγούν περισσότερες πληροφορίες σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα.

Αυτό θα βοηθήσει τους υπεύθυνους καταπολέμησης του **ντόπινγκ** στο μέλλον για την αποτίμηση των πιθανών μέτρων, που με τη σειρά τους θα εξυπηρετήσουν τους αθλητές που δεν χρησιμοποιούν απαγορευμένες ουσίες».

(Πηγή: kathimerini.gr)